

Základní škola a Mateřská škola Svobodné Dvory, Hradec Králové

Spojovací 66

Odloučené pracoviště: MŠ K Dolíkám, Hradec Králové, K Dolíkám 121

Školní vzdělávací program

pro předškolní vzdělávání

Motivační název:

**„Krok za krokem celým
rokem“**

Motto:

" V naší školce každý den, začínáme úsměvem"

.....
.....

ředitel školy

zástupkyně ředitele pro řízení MŠ

OBSAH ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

1. Identifikační údaje o MŠ

2. Charakteristika MŠ

3. Podmínky vzdělávání

3.1. Materiální podmínky

3.2. Životospráva

3.3. Psychologické podmínky

3.4. Organizace

3.5. Řízení MŠ

3.6. Personální podmínky

3.7. Spolupráce s rodiči

3.8. Spolupráce se ZŠ

4. Organizace vzdělávání

5. Vzdělávací činnost

5.1. Charakteristika ŠVP

5.2. Struktura ŠVP

5.3. Integrované tematické bloky

5.4. Projekty realizované MŠ

1.IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

Název :

Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové – Svobodné Dvory, Spojovací 66

Odloučené pracoviště: MŠ K Dolíkám, Hradec Králové, K Dolíkám 121

IČO: 70886075

Web.: www.mssvobodnedvory.cz

Ředitel ZŠ a MŠ: Mgr. Pavel Balda

Zástupce ředitele pro řízení MŠ : Mgr. Markéta Červená

Zřizovatel

Statutární město Hradec Králové, odbor školství a volnočasových aktivit dětí a mládeže

Telefon: 495 707 111

Ředitelství školy

Adresa: Spojovací 66, Hradec Králové, 503 11

Ředitel školy: Mgr. Pavel Balda

Telefon: 495 436 033

Provoz mateřské školy:

6:30 – 16:30 hod.

Počet tříd v provozu:

2 třídy ve věku 3 – 6 (7) let s celodenním provozem

Počet zapsaných dětí

50 dětí

1. třída „ Motýlci“: 26 dětí

2. třída „ Berušky“: 24 dětí

Zpracovatel ŠVP: zástupkyně ředitele pro řízení MŠ Mgr. Markéta Červená

Motivační název ŠVP: „Krok za krokem celým rokem“

ŠVP byl projednán a schválen na pedagogické radě dne: 26. 8. 2015

Platnost: od 1.9.2015

Č.j.: ZMSSD/ 465/2015

Spolupráce: se zaměstnanci mateřské školy

Aktualizace ŠVP projednány a schváleny pedagogickou radou dne: 12.9.2022

2. CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Naše mateřská škola se nachází v okrajové části Hradce Králové, ve Svobodných Dvorech. Je umístěna v jednopatrové vile, která je od roku 2001 majetkem Statutárního města Hradec Králové. Součástí MŠ je i poměrně rozlehlá zahrada, postupně vybavovaná vhodným dětským zařízením. Po rozsáhlé rekonstrukci budovy se stala naše MŠ dvoutřídní s celodenním provozem. V roce 2003 vstoupila naše MŠ do právního subjektu ZŠ Svobodné Dvory, Spojovací 66, se kterou spolupracujeme.

Budova

Mateřská škola se nachází v jednopatrové vile. V suterénu jsou umístěny šatny obou tříd, WC, umývárna a WC pro děti, šatna pro zaměstnankyně MŠ, výdejna stravy a jídelna. Budovu MŠ obklopuje rozsáhlá zahrada, která otevírá možnosti mnoha aktivitám.

Třídy

V mateřské škole máme dvě heterogenní třídy, do kterých chodí děti ve věku 3 – 6 (7) let. Abychom usnadnili našim dětem adaptaci, snažíme se umisťovat sourozence a kamarády do stejné třídy. Snažíme se tak vyhovět přání rodičů. Třídy jsou prostorné a jsou rozdělené na dvě části. Stolečky umístěné na linoleu umožňují řadu výtvarných a pracovních aktivit a tím i tento prostor lehce udržovat. V druhé části je koberec, který je využíván k pohybovým aktivitám, hrám a dopoledním i odpoledním činnostem. Součástí jedné třídy je interaktivní tabule využívaná k výukovým programům pro děti z obou tříd. Pro příjemné zatemnění v době odpočinku nebo v letních měsících hojně využíváme nově zřízené žaluzie.

1.třída (Motýlků) se nachází v přízemí, nabízí dětem dostatek prostoru a soukromí v členitosti interiéru (třída, herna, kuchyňka). Součástí je i ložnice, která slouží dětem ze 2. třídy (Berušek). Dále se zde nachází umývárna a WC pro děti, kabinet pomůcek a sklad lůžkovin.

2. třída (Berušek) se nachází v 1. patře budovy. Součástí je třída, herna, kabinet pomůcek, umývárna a WC pro děti.

třída Berušky

p. učitelky: Hana Maděrová

Monika Zámečnicková

třída Motýlci

p. učitelky: Alena Karlová

Mgr. Hana Skalová

Školní zahrada, okolí MŠ

I přesto, že se naše MŠ nachází na okraji Hradce Králové, nenabízí dostatek možností pro vycházky do přírody. V okolí chybí les, louka. Proto během roku častěji zařazujeme výlety za poznáním.

Rádi bychom zrealizovali „Zelenou učebnu“ přímo u nás na školní zahradě a přinesli si tak kousek přírody i do okolí naší MŠ. Prvním krokem v tomto záměru bylo vybudování „Kouzelné bylinkové zahrádky“ a políčka pro pěstování zeleniny a ovoce. Děti si tak mají možnost zapojovat se do zahradnických činností a pozorovat růst bylinek, zeleniny a ovoce.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1. Věcné podmínky

- Prostory mateřské školy jsou vyhovující. Díky členitosti interiéru, který umožňuje vybudování koutků, je dětem nabízeno dostatek soukromí.
- Každá třída má umývárnu s WC a šatnu, která se nachází v suterénu budovy.
- Jídelna se také nachází v suterénu a je společná pro obě třídy. Zde se děti střídají dle určitého řádu (viz. organizace dne v MŠ).
- 1. třída je prostorově větší, proto ji využívají i učitelky s dětmi z druhé třídy ke cvičení. Zde se nachází i ložnice, kde odpočívají mladší děti.
- 2. třída se nachází v prvním patře. Navazuje na ni terasa, která se z důvodu bezpečnosti (nízké zábradlí) nevyužívá.
- Obě třídy jsou vybaveny novým nábytkem, který dětem umožňuje samostatnou volbu hračky. Výška stolků i židliček je přizpůsobena věku dětí. Třídy jsou vybaveny dostatkem hraček a pomůcek, které jsou stále doplňovány a obměňovány.
- Chodby a šatny jsou využívány také pro výstavy prací a výrobků dětí.
- Mateřskou školu obklopuje zahrada. Její rozloha je dostačující. V posledních letech jsme věnovali pozornost na vybavení herními prvky, které stále nedostačují různorodé pohybové aktivitě. Stále chybí zpevněná plocha, která by sloužila k jízdě na koloběžkách, tříkolkách a jiným hrám.
- Prostory mateřské školy a zahrada zajišťují bezpečné prostředí, které je soustavně udržováno ve velice dobré kvalitě, splňuje hygienické podmínky a normy dle platné legislativy týkající se čistoty, osvětlení, hluku, alergizujících či jedovatých rostlin apod.

Záměry:

- Postupně vybavovat MŠ novými hračkami, didaktickými pomůckami, sportovním náčiním.
- Využívat interaktivní tabuli a tablet na třídách – výukové programy „Barevné kamínky“
- Vybudovat zpevněnou plochu na školní zahradě.
- Usilovat o získávání dalších finančních prostředků pomocí grantů a sponzorských darů.

3.2. Životaspráva

- Dětem je poskytována strava z jídelny ZŠ Svobodné Dvory, je pestrá a vyvážená dle norem.
- Nápoje a svačiny připravuje sama pracovnice výdejny naší MŠ.
- Děti mají celý den k dispozici v každé třídě tekutiny v uzavřené nádobě, ze které si mohou samy nalévat. K dispozici mají čistou vodu.
- Do jídla děti nenutíme, ale motivací se snažíme docílit alespoň ochutnání pokrmu.
- Je zajištěn pravidelný denní rytmus, který je však natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.
- **Pohybové aktivity** jsou provozovány v prostoru tříd MŠ a na školní zahradě. Jedná se hlavně o relaxační cvičení, cvičení na správné držení těla, zdravotně zaměřená cvičení (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační), pohybové hry a hudebně pohybové činnosti. Jsou zařazovány i prvky jógy a aerobiku.
- **Pobyt venku** je organizován mezi 9:30 – 11:30 hodinou a po odpočinku do odchodu dětí domů dle věku, počasí a stavu přírodních podmínek. V letních měsících se činnosti přesouvají co nejvíce ven. Pobyt venku se neuskutečňuje při silném mrazu, větru, dešti a při inverzích.
- Odpočinek vychází z přirozené potřeby dítěte a z individuálních potřeb jednotlivců. V době po obědě od 12:00 – 13:40 hodin odpočívají mladší děti v oddělené ložnici nacházející se v přízemí v 1. třídě. Děti usínají, případně odpočívají při poslechu četby z pohádkových knih. V 13:00 je pro děti, které neusnuly připraven nespavý v režim, v podobě klidové a individuální činnosti u stolečků nebo na koberci v herně.

Děti předškolního věku jsou ve 2. třídě, kde chvíli relaxují při poslechu četby z pohádkových knih a poté se věnují rozšířeným činnostem, přípravě na první třídu ZŠ i spontánním aktivitám.

- K pěstování zdravého životního stylu nám napomáhá celoroční projekt „Cesty ke zdraví“ (viz. projekty)

Záměry:

- Vést děti ke zdravému stravování, které je součástí zdravého životního stylu.
- V rámci zdravého životního stylu poskytnout dětem dostatek prostoru pro pohyb a pobyt venku
- Dále pokračovat ve vitamínových narozeninových oslavách.
- Vést děti k pitnému režimu během celého dne.

3.3. Psychosociální podmínky

- V prostředí MŠ jsou vytvářeny takové podmínky, aby se dítě cítilo dobře, spokojeně, jistě a bezpečně.
- Všechny děti mají rovnocenné postavení.
- Ve vztazích mezi dětmi a dospělými se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora.
- Děti jsou podporovány v samostatných pokusech, dostatečně chváleny a pozitivně hodnoceny. Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád.
- Děti se učí pravidlům soužití. Děti se podílí na vytváření jasných pravidel chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi.
- Učitelky na třídách spolupracují, vzájemně se informují o různých individuálních zvláštěnostech dětí, respektují je a snaží se o jednotný přístup.
- Adaptační režim je zajištěn formou klubu „Sluníčko“, který probíhá každé první úterý v měsíci v odpoledních hodinách, tak, aby nenarušil provoz MŠ.

Záměry:

- Vytvářet spolu s dětmi pravidla soužití, využít piktogramy.
- Pokračovat v realizaci adaptačního klubu „Sluníčko“

- Vytvářet pozitivní klima školy, atmosféru vzájemné důvěry a tolerance.

Vycházíme z „Úmluvy o právech dítěte“

DĚTSKÁ PRÁVA PODLE ÚMLUVY O PRÁVECH DÍTĚTE, TAK, JAK JSOU UPLATŇOVÁNA V NAŠÍ MŠ

- Dítě má právo, aby mu byla společností poskytována ochrana (potřeba jídla, oblečení, místa k životu, lékařské pomoci, ochrany před lidmi a situacemi, které by je mohli fyzicky nebo psychicky zranit).
- Dítě má právo být respektováno jako jedinec ve společnosti (slušné zacházení, i když nemá pravdu, právo na přátelství, na respektování jazyka, barvy pleti, rasy či sociální skupiny).
- Dítě má právo na emočně kladné prostředí a projevení lásky (právo žít s každým ze svých rodičů, pokud by mu to neuškodilo, právo mít někoho, kdo se ho zastane, právo být s lidmi, kteří ho mají rádi, právo na pozornost a vedení ze strany dospělých, právo dostávat i projevit lásku).
- Dítě má právo být respektováno jako jedinec s možností rozvoje, který si chce potvrdit svoji identitu (právo vyrůst v zdravého tělesně i duševně, právo být veden k tomu, aby respektoval ostatní lidi bez ohledu na rasu, náboženství, apod., právo rozvíjet všechny své schopnosti a nadání, právo hrát si, právo na soukromí...).
- Dítě má právo být respektováno jako individualita, která si tvoří svůj vlastní život (právo ovlivňovat rozhodnutí, co se s ním stane, právo na chování přiměřené věku, právo být připravován na svobodu jednat a žít svým vlastním způsobem...).

3.4. Organizační chod

- Provoz MŠ je od 6: 30 do 16: 30 hod. V době letních prázdnin se zpravidla MŠ uzavírá na 5 týdnů. Doba uzavření MŠ je oznámena dva měsíce předem.
- Život v mateřské škole je upraven rámcově režimem dne a Školním řádem školy.
- Předškolní vzdělávání uskutečňujeme formou spontánních i řízených aktivit, které se prolínají.
- **Cílená činnost** (přímo či nepřímo řízená), v níž je zastoupeno spontánní i záměrné učení, je založena na aktivní účasti dětí s využitím prožitkového, kooperativního a situačního učení.
- Zvýšená péče v didakticky cílených činnostech je věnována dětem s odkladem školní

docházky a předškolním dětem.

- **Spontánní hry** probíhají od příchodu dětí do pobytu venku a po odpoledním odpočinku. Prolínají se s činnostmi řízenými učitelkami ve vyváženém poměru, se zřetelem na individuální potřeby dětí a jejich tempo. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností.
- Denní řád vychází z potřeb dětí a nahodilých situací s respektem zachování časového harmonogramu podávaných jídel (viz organizace dne).
- Doplnkové aktivity jsou společně plánované s rodiči na daný kalendářní rok a jsou přílohou ŠVP PV „Kružky za poznáním“, jsou organizovány jak v dopoledních hodinách, tak i odpoledne. Tematicky navazují na integrované bloky, doplňují je a rozšiřují tak vzdělávací nabídku.
- Ve třídách nejsou překračovány povolené počty dětí.
- Ke spojování dětí dochází při ranních (6:30 – 7:15) a odpoledních (15:30 – 16:30) činnostech, výjimečně při odpočinku – silný pokles docházky dětí, eventuálně při větším počtu odcházejících dětí daný den po obědě, nebo velké nemocnosti dětí. Tabulka u hlavních dveří informuje rodiče, kde se děti z jednotlivých tříd nacházejí.
- Pro nově přichozí děti uplatňujeme individuálně přizpůsobený adaptační režim.

Záměry:

- Zaměřit se na vytvoření herních koutů, rozčlenit interiér nábytkem, vymezit prostor pro relaxaci – ve všech třídách.
- Promyslet nadstandartní aktivity v MŠ.
- Získání potřebných financí pomocí grantů na rekonstrukci zahrady MŠ.

3.5. Řízení mateřské školy

- Povinnosti, všech pracovníků jsou jasně vymezeny, avšak zaměstnancům je ponechán dostatek prostoru pro vyjádření názoru na řízení mateřské školy. Velký důraz je kladen na týmovou práci a vzájemnou spolupráci, ale také pohodové a nekonfliktní pracovní prostředí.

- Zástupkyně ředitele pro řízení MŠ úzce spolupracuje s ředitelem školy, společně vypracovávají, řídí, kontrolují a vyhodnocují práci všech pracovníků. Z výsledků evaluace a kontrol jsou vyvozovány závěry a slouží jako podklad pro další plánování.
- Důležité informace jsou předávány okamžitě zástupkyní ředitele pro řízení MŠ, ostatní záležitosti řešíme na provozních a pedagogických radách konaných jednou za měsíc nebo dle potřeby.
- Zástupkyně ředitele pro řízení MŠ společně s ředitelem ZŠ vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně hodnotí jednotlivé dílčí úspěchy a motivuje zaměstnance ke kvalitě vykonávané práce.
- Tvorba ŠVP PV je výsledkem práce ředitele ZŠ, zástupkyní ředitele pro řízení MŠ a celým kolektivem pedagogického sboru.

Záměry:

- Vnímat týmovou práci jako nezbytnou podmínku pro naplnění cílů RVP PV.
- Zaměřit se na práci na třídách dle teorie rozmanitých inteligencí H. Gardnera (vytvoření koutků)
- Provádět pravidelnou evaluaci ŠVP PV – záznamy do zápisů pedagogických rad.

3.6. Personální podmínky

- V naší MŠ pracují 4 pedagogické pracovníce. Všechny splňují odbornou kvalifikaci pro práci s dětmi předškolního věku.
- Součástí pracovního týmu je pracovníce výdejny (školnice) a uklízečka
- Kompetence jednotlivých pracovníků jsou součástí ročního plánu.
- Všichni pedagogové mají možnost využívat nabídek různých vzdělávacích institucí s akreditací MŠMT. Dvakrát do roka je sestavován plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků s ohledem na podmínky a požadavky naší MŠ.
- Zástupkyně ředitele pro řízení MŠ podporuje profesionalizaci celého týmu včetně sebe, reaguje na požadavky a vývoj současné společnosti.
- Samozřejmostí je laskavý a vstřícný přístup k dětem a jejich rodičům.
- Rozvrh přímé pedagogické práce všech pracovníků je uzpůsobena tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče při práci s dětmi.

Záměry:

- Motivovat zaměstnance k dalšímu sebevzdělávání.
- Podporovat týmového ducha.
- Snaha o stabilizaci kvalifikovaného pedagogického sboru.
- Snaha o stmelení kolektivu (sportovní akce pro personál, výjezdní školení...).
- Vytváření příjemného pracovního prostředí.

3.7. Spoluúčast rodičů

- Spolupráce s rodiči je velmi důležitá. MŠ je zařízení doplňující výchovu v rodině. Komunikace s rodiči je nutnou podmínkou k získání zpětné reakce na činnost školky. Umožňujeme rodičům zapojovat se do výchovně – vzdělávacího procesu, do zasahování a rozvíjení ŠVP (nabídka exkurzí, vstupování do tříd, akce...). Rodičům je nabídnuta poradenská činnost jak prostřednictvím konzultací, přednášek či individuálních rozhovorů. Rodiče jsou o dění v MŠ denně informováni na nástěnkách, na webových stránkách, 2x-3x do roka jsou rodiče písemně informováni o všech záležitostech týkajících se MŠ. Již v průběhu předcházejícího roku mají rodiče se svými dětmi možnost navštěvovat MŠ v rámci klubu „Sluníčko“, který zajišťuje adaptační režim.

Záměry:

- Vytvoření vzájemné důvěry mezi rodiči a školou.
- Motivace rodičů k bližší spolupráci, podílet na plánování společných akcí, zapojit se do společných akcí (výtvarná soutěž pro celou rodinu, besídka, zahradní slavnost, oslava Dne matek, Vánoční setkání...).
- Snaha o vylepšení informačního systému pro rodiče – Dny otevřených dveří pro rodiče, včasnější umístění informací na web, rozesílání informací emailem(plánované akce atd.), uzavřena Fb skupina
- Zajišťovat specializované služby - logopedická depistáž, spolupráce PPP, SPC, Školské poradenské zařízení – Mozaika.

3.8. Spolupráce se základní školou

- Pravidelná návštěva předškolních dětí v základní škole a docílení tak klidného www.mssvobodnedvory.cz +420 495 260 692, 702 088 513 skolka@zssvobodnedvory.cz

přechodu mezi mateřskou a základní školou. Děti se seznamují s p. učitelkami, předměty, které je ve škole čekají.

Záměry:

- Prohlubování spolupráce se ZŠ (společné zdobení vánočního stromčeka, návštěva ZŠ v MŠ...).

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Vnitřní uspořádání školy a jednotlivých tříd.

- Třídy jsou prostorné, rozdělené na dvě části. Část pracovní se stolečky slouží k výtvarným a pracovním činnostem. Druhá část hrací je pokryta kobercem, kde probíhá volná hra dětí, práce v komunitním kruhu, řízená činnost, a ve třídě Berušek odpočinek na polštářcích předškolních dětí.
- Ve třídách je v prvopočátku rozdělení podle Gardnera na funkční koutky (výtvarný, čtenářský, matematicko-logický, konstruktivní, hudební) pro práci dle teorie rozmanitých inteligencí.

Složení tříd

V naší mateřské škole máme dvě heterogenní třídy s celkovým počtem 50 dětí. Každá třída má zpracovaný svůj vlastní Třídní program, který vychází z cílů ŠVP a z dobré znalosti dětí, podmínek třídy a MŠ. Při nástupu do MŠ klademe velký důraz na adaptaci dítěte v novém prostředí a vytváříme podmínky k citlivému začlenění do dětského kolektivu. U mladších dětí učitelky převážně kladou důraz u na základní hygienické a společenské návyky, dbají na komunikační a sociální dovednosti. Jednoduchými hrami, písničkami a říkankami rozvíjí základní komunikační dovednosti a hry. U starších dětí učitelky cílevědomě rozvíjí činnosti podporující snadný vstup do ZŠ. Činnosti jsou pravidelné, všestranné. Učitelky dbají na harmonický rozvoj dítěte, rozvíjejí jeho osobnost, dbají na komunikační a sociální dovednosti. Individuálně pracují s dětmi, které navštěvují MŠ posledním rokem před vstupem do ZŠ. V obou třídách klademe velký důraz na hru dětí, jako nejdůležitější a nejpřirozenější činnost dítěte.

Přijímání dětí do mateřské školy

Přijímání dětí se řídí platnou legislativou a nastavením kritérií pro přijímání dětí. Do mateřské školy jsou zpravidla přijímány děti od 3-6 let. Děti jsou přijímány v přijímacím řízení, které po dohodě s řediteli ostatních mateřských škol ve městě vyhlašuje zřizovatel. Děti mohou být přijaty podle daných kritérií i během školního roku, pokud to dovolí kapacita školy. O přijetí

do mateřské školy rozhoduje ředitel.

VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

- Rozvíjení a podpora zájmu dítěte o oblast jeho nadání, vytváření vhodných námětů a příležitostí.
- Nabídka didaktických a logických her, experimentů a tvořivých činností.
- Individuální práce, spolupráce s rodiči. Uplatňování nadání dítěte v kolektivu a na veřejnosti, zapojování dětí do soutěží (výtvarné).

VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

V naší mateřské škole se snažíme o to, aby náš vzdělávací program uspokojoval základní i speciální potřeby dítěte, vytvářel optimální podmínky pro jeho individuální osobnostní rozvoj a přirozené prostředí pro získávání životních kompetencí. A proto se nebráníme myšlence integrace dětí se zdravotním postižením do společnosti a inkluze - splynutí v jednu společnost, ve které se všichni vzájemně respektujeme. Jsme přesvědčeni, že školní docházka společně s dětmi bez postižení hendikepovaným dětem výrazně pomáhá v pěstování zdravého sebevědomí a začlenění se mezi ostatní. Dětem bez postižení pak pomáhá soužití s těmito dětmi naučit se bez problémů přijímat lidi s nějakou odlišností a umět se k nim chovat přirozeně. Chceme všechny děti připravovat na to, aby byly schopny se aktivně vyrovnávat

s přirozenou stávající životní realitou.

Uvědomujeme si, že zdárný průběh a celkový úspěch integrace dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami je závislý na systematickém přístupu k dítěti a rodině i na spolupráci rodiny, školy a školského poradenského zařízení.

PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ A JAZ. PŘÍPRAVA DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČJ

U dětí-cizinců a dětí, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, je třeba zajistit podporu ze strany učitelů mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a ocitají se ve znevýhodněné pozici. Proto v naší MŠ věnujeme zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Uvědomujeme si, že při práci s celou třídou, se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, a proto přizpůsobujeme didaktické postupy a děti cíleně podporujeme v osvojování českého jazyka. Zajišťujeme tak těmto dětem jazykovou přípravu pro plynulý přechod do základního vzdělávání. Pro 4 a více dětí cizinců v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena ředitelem mateřské školy skupina nebo skupiny pro bezplatnou www.mssvobodnedvory.cz +420 495 260 692, 702 088 513 skolka@zssvobodnedvory.cz

jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Ředitel mateřské školy může do takové skupiny zařadit i jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pakliže to není na újmu kvality jazykové přípravy, a to dle vlastního posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte. Jedna hodina týdně bude rozdělena do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Jazyková podpora nižšího počtu dětí cizinců, čili 1 – 3 děti, probíhá individuální formou v rámci vzdělávacích činností dle školního vzdělávacího programu.

VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ MLADŠÍCH TŘÍ LET

Vzdělávání dětí mladších tří let má svá specifika. Takto malé děti potřebují ke svému všestrannému vývoji co nejvíce smyslových vjemů. To jim je v naší mateřské škole umožňováno vhodně zvolenými činnostmi, hrami a hračkami. Z důvodu výchovy a vzdělávání dětí mladších tří let je objekt mateřské školy začleněn do kategorie činností podle požárního nebezpečí a tím je dodržována platná legislativa. Jelikož problematika přijímání dětí mladších tří let se stává realitou, je naším záměrem nejen průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků v této oblasti, ale i rozšíření knihovny o publikace a materiály věnující se tomuto tématu. Naším cílem je i takto malé děti začlenit do edukačního procesu pomocí pozvolné a šetrné adaptace se zaměřením na socializaci a prohlubování základů sebeobslužných činností. Individualizovaný přístup k dítěti a úzká spolupráce s rodinou jsou samozřejmostí.

5. VZDĚLÁVACÍ ČINNOST

5.1. CHARAKTERISTIKA ŠVP

„KROK ZA KROKEM CELÝM ROKEM“.

Náš školní vzdělávací program je vypracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a nese název „**KROK ZA KROKEM CELÝM ROKEM**“. Je vypracován jako schematický model integrovaného bloku vzdělávání, který umožňuje dítěti vnímat svět v jeho přirozených souvislostech a získat tak reálnější pohled na svět a aktivní postoj k němu. Učitelky dotvářejí ŠVP PV konkrétní týdenní nebo denní didaktickou nabídkou pro děti podle jejich individuality a věku se stanovením pedagogického záměru. ŠVP umožňuje učitelkám ve třídách pracovat samostatně, tvořivě s uskutečňováním svých nápadů a s uplatněním své odborné způsobilosti. Je dokumentem otevřeným, který nám na základě evaluačních činností umožňuje dotvořit nebo přeměnit vzdělávání.

Vzdělávací záměr, filozofie školy

Naším záměrem je rozvoj osobnosti dítěte, její individuality, jejího vzdělávacího potenciálu s celkovým citovým postojem vůči ostatním lidem, světu kolem nás, k člověku, k jeho práci, k rodině, k přírodě, k vlastnímu zdraví, k planetě Zemi, k historii a k lidovým tradicím a zvykům, ale i k EU a evropskému společenství. Rozvoj osobnosti s pozitivním vztahem k sobě samému i k druhým v souladu s všelidskými hodnotami pro generaci 3. tisíciletí, jako je nedotknutelnost lidských práv, individuální svoboda, rovnost všech lidí, soucítění a solidarita se slabšími a ohroženými jedinci, péče o druhé a ohleduplnost k jiným, základy pro zdravý život, význam životního prostředí pro život člověka a důstojné vztahy mezi lidmi všech barev pleti.

Hlavní cíle předškolního vzdělávání

Při plánování a vytváření ŠVP PV sledujeme vždy hlavní cíle předškolního vzdělávání, kterých by mělo být u dítěte dosaženo naplňováním Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Dítě by mělo získat a osvojit si

- Aktivní přístup k učení, kreativní myšlení, schopnost objevovat a poznávat
- základy morálních hodnot v životě člověka a společnosti jako je zodpovědnost, soucítění a solidarita se slabšími a ohroženými, rovnost všech lidí bez rozdílu rasy, národnosti a náboženství, individuální svoboda, nedotknutelnost lidských práv, úcta k životu, životnímu prostředí, ke kulturnímu a historickému dědictví
- schopnost rozvíjet a poznávat svou osobnost, věřit sám sobě, uvědomovat si a nést zodpovědnost za svá rozhodnutí, schopnost spolupracovat

Oblasti předškolního vzdělávání dle RVPPV

- **Dítě a jeho tělo**
- **Dítě a jeho psychika**
- **Dítě a ten druhý**
- **Dítě a společnost**

- Dítě a svět

5.2. STRUKTURA ŠVP PV

ŠVP PV „KROK ZA KROKEM CELÝM ROKEM“ je zpracován v pěti integrovaných blocích, které jsou rámcové, nastiňují okruhy činností a záměry, stručnou charakteristiku vzdělávací nabídky. Jejich rozpracování bude předmětem TVP v podobě témat, která pedagogové společně dopředu promýšlejí. Vzdělávací činnost máme založenou na metodách přímých zážitků, využívání dětské zvědavosti a potřeby objevovat, vést děti k individuální práci s vytvořením podmínek pro činnost dítěte. Probouzíme v dítěti aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe - naslouchat, objevovat, ale i odvahu ukázat, co všechno už samo umí, zvládne, dokáže. Nepředkládáme dětem jen hotové návody, ale naopak jim umožňujeme hledat samostatné cesty tvořivým myšlením a vlastním nápadem. Jednotlivá témata se mohou prolínat jedním, ale i více integrovanými bloky. V každodenní činnosti je pak sestavujeme z jednotlivých interakčních oblastí fungujících jako celek výchovné činnosti, který reflektuje vývoj dítěte, jeho přirozený život, zrání, i učení. Ty se skládají ze souboru tzv. rozmanitých inteligencí, které máme na zřeteli při plánování konkrétní nabídky činností:

Verbální inteligence: schopnost ovládnout a obsáhnout všechny formy jazyka (v mateřské škole je to vyprávění, popisování, správná výslovnost, souvislé vyjadřování, slovní hry, rozhovory apod.)

Logicko – matematická inteligence: schopnost uvažovat logicky, systematicky, vědecky (v mateřské škole se jedná o manipulaci s předměty, bádání, pokusy, řešení logických skládanek a hlavolamů, technické zájmy apod.)

Prostorová inteligence: schopnost přesně postřehnout, pochopit, uložit do paměti a vybavit si tvary, uspořádání předmětů v prostoru, orientace v prostoru (v mateřské škole jde o modelářství, návrhářství, vizuální znázorňování, skládačky, ilustrované knihy, návštěvy výstav apod.)

Hudební inteligence: schopnost porozumět rytmickým a intonačním modelům hudby, kvalitám tónů a zvuků, schopnost pamatovat si informace ve zvukové podobě (v mateřské škole je to zpívání, vyťukávání rytmu, poslech hudby, hra na dětský hudební nástroj, hudebně – pohybové činnosti apod.)

Tělesně – kinestetická: schopnost obratně používat svého těla jak pro sebevyjádření, tak pro činnosti zaměřené k určitému cíli – sport; herectví, schopnost dovedně zacházet s předměty (v mateřské škole jsou to tanec, běhání, skákání, hraní rolí, dramatické umění, aktivní fyzické zapojení do činností, dotykové zkušenosti, sportovní hry apod.)

Interpersonální inteligence: schopnost všimnout si chování a pocitů jiných lidí, rozpoznat a chápat rozdíly v jejich temperamentu, schopnostech, pohnutkách a

náladách (v mateřské škole jde o návštěvu společenských akcí, kolektivní hry, týmovou práci, přátelské rozhovory, vedení, organizování apod.)

Intrapersonální inteligence: schopnost rozvíjet a ovládat vlastní pocity a prožitky, porozumění svému vlastnímu já (v mateřské škole meditování, snění, klid na samostatné uvažování a plánování, nezávislost, vyhraněnost názorů apod.)

Přírodní inteligence: schopnost vnímat změny v přírodě, zvýšená citlivost vnímání přírodních jevů a schopnost učit se z nich (v mateřské škole se jedná o pobyt venku, chov zvířat a pěstování rostlin, sledování literatury a filmu s přírodní tematikou apod.)

Formy vzdělávání:

- spontánní x řízené,
- menší skupiny x individuálně,
- motivace pedagoga – přímo x nepřímo.

Metody vzdělávání:

- prožitkové učení,
- kooperativní učení,
- hry,
- činnosti,
- situační učení,
- spontánní učení (nápodoba).

Zároveň do TVP začleňujeme projekty a doplňkové programy ŠVP PV.

Povinná součást třídních vzdělávacích programů:

1. Jmenný seznam dětí dle abecedy a věku.
1. Charakteristika třídy – věkové složení, poměr chlapců a dívek, děti s OŠD, mimořádně nadané děti, integrace, problémové děti, výrazné zájmy nebo projevy dětí (v obecné rovině).
2. Pravidla chování a jednání, která si stanoví každá třída podle svých potřeb.
3. Obsah výchovně vzdělávací práce („osnovy“)-vychází ze ŠVP, témata jsou přiměřená věkovým schopnostem dětí, vychází z dětského světa, respektují zájmy předškolních dětí, mají logickou návaznost (dle možností).

4. Pravidelné hodnocení naplňování cílů jednotlivých oblastí RVP PV

5.3. INTEGROVANÉ TEMATICKÉ BLOKY

1. USMÍVÁM SE NA SVĚT

Obsahem tohoto bloku bude poznávání okolí mateřské školy, Hradce Králové, České republiky, planety Země i vesmíru.

Návštěvou divadla, kina, muzeí... uvedeme děti i do světa kultury.

Během celého roku budeme děti seznamovat s tradicemi a zvyky našeho života a to pomocí činností, které přinášejí citový prožitek, radost a uspokojení.

Okruhy činností:

- ❖ vycházky do okolí MŠ
- ❖ poznávání zajímavých míst historické části města Hradce Králové
- ❖ návštěva hvězdárny
- ❖ návštěvy divadla, kina, muzea, galerie, knihovny...
- ❖ zařazení divadelních představení v MŠ
- ❖ mikulášská nadílka, čertovský rej
- ❖ vánoční posezení s rodiči
- ❖ tradiční zdobení vánočního stromu před poštou
- ❖ velikonoční zdobení kraslic
- ❖ veselé dýně – tradice Dušiček
- ❖ účast na soutěžích, které pořádá město Hradec Králové

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a tělo:

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti

Dítě a jeho psychika:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních
- posilování přirozených poznávacích citů
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Dítě a ten druhý:

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahu dítěte k druhým lidem
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Dítě a společnost:

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Dítě a svět:

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur

- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, živou i neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Očekávané výstupy:

Dítě a tělo:

- zvládnou základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí

Dítě a jeho psychika:

- porozumět slyšenému
- projevovat zájem o literaturu, soustředěně naslouchat čtení, hudbu, sledovat divadlo, filmy
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat své zkušenosti k učení
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkání se s uměním
- zachytit a vyjádřit své prožitky

Dítě a ten druhý:

- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc

Dítě a společnost:

- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik

Dítě a svět:

- orientovat se bezpečně v prostředí a okolí mateřské školy, v okolí domova a v obci
- vytvářet vztah dítěte k místu a prostředí, ve kterém žije
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- osvojit si elementární poznatky o místě, ve kterém žije, o své zemi, kultuře, o jiných zemích a kulturách, o zeměkouli, o vesmíru apod.
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí, jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

2. USMÍVÁM SE NA PŘÍRODU

Tento blok dětem přinese konkrétní zkušenosti a poznatky o přírodě živé i neživé, změnách, které přináší střídání ročních období.

Témata, která dětem v průběhu roku nabídneme, budou v dětech probouzet vztah k přírodě a potřebu přírodu chránit.

Během roku budeme organizovat výpravy za poznáním, výlety do lesa, za zvířátky. Povedeme děti k péči o koutek živé přírody, práci s encyklopedií.

Okruhy činností:

- ❖ výlety do lesa
- ❖ návštěva krmelce v nedalekém lesíku
- ❖ exkurze – vodní elektrárna „Hučák“
- ❖ škola v přírodě
- ❖ třídění odpadu, oslava Dne Země
- ❖ hry s přírodninami

- ❖ prohlížení encyklopedií
- ❖ péče o koutek Živé přírody – environmentální zahrádka
- ❖ péče o ptáčky v zimě
- ❖ návštěva ZOO Dvůr Králové a Stěžery
- ❖ pokusy
- ❖ návštěva Smetanova statku

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo:

- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika:

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání
- rozvoj paměti a pozornosti
- posilování přirozených poznávacích citů
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- získání schopností záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Dítě a ten druhý:

- vytváření prosociálních postojů
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými

Dítě a společnost:

- seznamování se světem lidí, kultury, umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž žije
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

Dítě a svět:

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit – třídění odpadu
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobit se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi a planetou Zemí

Očekávané výstupy:**Dítě a tělo:**

- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- rozlišovat, co je dobré pro naše zdraví a naopak co nám škodí
- chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom,

kde v případě potřeby hledat pomoc

Dítě a jeho psychika:

- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všímat si vjemů kolem sebe
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních krás
- zachytit a vyjádřit své prožitky

Dítě a ten druhý:

- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování
- respektovat potřeby jiného dítěte

Dítě a společnost:

- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik- práce s přírodními materiály

Dítě a svět:

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit – kontakt se zvířaty, přírodní a povětrnostní jevy, jedovaté rostliny

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý
www.mssvobodnedvory.cz +420 495 260 692, 702 088 513 skolka@zssvobodnedvory.cz

a různorodý

- porozumět, že vše se kolem mění, vyvíjí, pohybuje, proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, pomáhat pečovat o okolní prostředí – „Den Země“

3. USMÍVÁM SE NA LIDI KOLEM SEBE

Jak sám název bloku napovídá, bude jeho cílem rozvíjet schopnost dětí žít ve společnosti druhých, respektovat a tolerovat odlišnosti, chápat důležitost lidské práce.

Okruhy činností:

- ❖ poznávání kamarádů
- ❖ pravidla vzájemného soužití
- ❖ námětové hry
- ❖ besedy na téma zajímavé povolání (pekař, myslivec, zubař, hasič, truhlář...)
- ❖ karnevalový týden
- ❖ pohádková noc v MŠ – „Čarodějnická noc“
- ❖ kamarádké dopoledne (spolupráce s 1. a 2. třídou)
- ❖ klub „Sluníčko“
- ❖ spolupráce s městskou policií
- ❖ oslava Dne matek
- ❖ oslava Dne dětí
- ❖ slavnostní rozloučení s předškoláky

- ❖ soutěže o nejhezčí výrobek na dané téma (spolupráce s rodiči)

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a tělo:

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti

Dítě a jeho psychika:

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kulturního projevu kulturně společenských postojů
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Dítě a ten druhý:

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Dítě a společnost:

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se),

přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Dítě a svět:

- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi a planetou Zemí

Očekávané výstupy:

Dítě a tělo:

- zachovávat správné držení těla
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou

Dítě a jeho psychika:

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných myšlenkách
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city

a přizpůsobovat své chování

- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout podílet se na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné a slabé stránky)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

Dítě a ten druhý:

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- odmítnout komunikaci, která mu je nepříjemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkoly s jiným dítětem apod.
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Dítě a společnost:

- chovat se slušně a zdvořile k dospělým a dětem, vážit si práce druhých
 - začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
 - porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
 - adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství i prostředí pohody
 - vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
 - utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
 - chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
 - dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
 - uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých, odmítat
- www.mssvobodnedvory.cz +420 495 260 692, 702 088 513 skolka@zssvobodnedvory.cz

společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

- zachycovat skutečnost ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Dítě a svět:

- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit na pomoc)
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý jak svět přírody, tak i svět lidí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

4. USMÍVÁM SE NA VĚCI KOLEM SEBE

Úkolem pedagoga v tomto bloku je podporovat v dětech zájem o poznání věcí kolem sebe, učit je, jak se mají chovat k okolnímu světu a vést je k ohleduplnosti, protože osobnost člověka přichází do styku, jak s prostředím, ale i s věcmi, které naši osobnost obklopují.

Okruhy činností:

- ❖ konstruktivní stavebnice
- ❖ práce s encyklopediemi, knihami a časopisy

- ❖ práce s různými materiály
- ❖ kooperativní činnosti ve dvojicích nebo skupinách
- ❖ divadelní představení konané MŠ

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE:

Dítě a tělo:

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech

Dítě a jeho psychika:

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
 - rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmu)
 - rozvoj zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slově-logickému, rozvoj paměti a pozornosti
 - rozvoj tvořivosti
 - vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení
 - rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
 - rozvoj schopnosti sebeovládání
 - osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)

Dítě a ten druhý:

- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v

dětské herní skupině aj.

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

6.

Dítě a společnost:

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí a vnímat, přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí

7.

Dítě a svět:

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí

Očekávané výstupy:

Dítě a tělo:

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku

- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu

Dítě a jeho psychika:

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity
- poznat některá písmena, číslice
- učit se nová slova a aktivně je používat
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všímat si
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- chápat základní číselné a matematické pojmy
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo), elementární časové pojmy a orientovat se v prostoru
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a vyjadřovat je
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- respektovat předem vyjasněná a pochopení pravidla, přijímat vyjasněná a zdůvodněná povinnosti

Dítě a ten druhý:

8.

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky

Dítě a společnost:

- chovat se zdvořile přistupovat k druhým lidem, k dospělým i dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (pozdravit známé děti a dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat)
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládnou základní hudební dovednosti
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, penězi apod.
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných a technik

Dítě a svět:

- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí, jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

5. USMÍVÁM SE SÁM NA SEBE

Být sám se sebou spokojený je prvním krokem k úspěchu v životě. Proto se budeme v tomto bloku snažit pomoci dětem uvědomit si důležitost vlastního „já“.

Nebát se vyjádřit svůj názor, mít důvěru v sebe, umět se bránit nepřiměřenému chování a naučit se co nejlépe pečovat o vlastní duševní hygienu.

Každodenním kontaktem povedeme děti k osvojení si zásad zdravého životního stylu.

9.

Okruhy činností:

- ❖ „Vitamínová oslava“
- ❖ výroba ovocných a zeleninových salátů
- ❖ grafomotorické cviky
- ❖ hra s pískovničkou
- ❖ jazykové chvílky (artikulační cvičení)
- ❖ relaxační chvílky
- ❖ dechová cvičení
- ❖ smyslové hry
- ❖ pohybové aktivity

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo:

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Dítě a ten druhý:

- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Dítě a společnost:

- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Dítě a svět:

- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Očekávané výstupy:

Dítě a jeho tělo:

- zachovávat správné držení těla
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

Dítě a jeho psychika:

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- poznat napsané své jméno
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

Dítě a ten druhý:

- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Dítě a společnost:

- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair

Dítě a svět:

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

6. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Cíle:

- probouzet v dětech kladný vztah k přírodě a všemu živému-poznáváme přírodu
- pěstovat v nich osobní odpovědnost za stav prostředí, ve kterém žijí
- poskytovat co největší příležitost pobytu v přírodě se zřetelem na prožitek
- pěstovat v dětech povědomí o zdravém životním stylu

Nabídka činností:

- péče o květinovou výzdobu v interiéru i exteriéru MŠ
- péče o koutek živé přírody
- péče o ptáčky v zimě – krmítko
- sběr kaštanů a žaludů – zimní dokrmování zvěře
- práce s encyklopedií

- __třídění odpadu
- __hry s odpadovými materiály – víčka od PET lahví
- __zpracování starého papíru – výroba ručního papíru
- __zapojování se do projektů – DEN ZEMĚ
- __výlety, exkurze
- __škola v přírodě
- __zdravá výživa
- __pitný režim
- __dostatek čerstvého vzduchu – větrání
- __dodržování hygieny
- __besedy na téma - „Zubaře se nebojíme“

7. PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Již od útlého věku dětí bychom měli pamatovat na důležitost podpory zdravého životního stylu. To znamená zajímat se o jejich tělesnou, duševní a sociální stránku osobnosti. Všechny tyto složky by měly být navzájem propojeny a měly by tvořit harmonickou jednotu. Proto chceme dětem vhodnou formou přiblížit základní pojem zdraví a všechno, co s ním souvisí.

Záměr:

Vést děti ke zdravému životnímu stylu a podporovat jejich zdraví v tělesné, duševní a sociální oblasti.

Náměty:

V měsíčních intervalech, prostřednictvím maňásků, se děti seznámí s různými oblastmi podporující zdraví. Vhodnou formou dětem přiblížíme i možnost, jak různá pokušení a škodlivé látky mohou člověka v životě nepříznivě ovlivnit.

Projekt je rozčleněn do 9 témat (sebedůvěra, pohyb, hygiena, výživa, tělo, zdraví, kouření, alkohol, omamné látky a drogy).

TÉMA:

1. SEBEDŮVĚRA

Součástí zdravého životního stylu je zdravé sebevědomí. K upevnění sebedůvěry slouží zejména pohybové aktivity, hry a hraní. Optimální se jeví spontánní dětské pohybové aktivity bez viditelných zásahů pedagogů, a proto naše první téma je inspirováno alternativním směrem “Začít spolu”. Děti každý den již od rána mají možnost si samy vybrat činnost, kterou se chtějí zabývat v dopoledních hodinách a vhodnou komunikací s kamarády, uměním dohodnout se si činnosti vyměnit. Děti by měly být brány jako rovnocenní partneři a v mnoha případech by měly mít možnost říci ne. Umění říci ne je z hlediska ochrany zdraví velmi pozitivní postoj. Proto nesouhlas nebo volbu jiné alternativy nepovažujeme v naší mateřské škole za neposlušnost, vzdor nebo zbytečnost. Přiměřená sebedůvěra je základní klíčovou kompetencí sociální a personální.

Nabídka činností:

Prožitkové učení (dítě přirozenými cestami sbírá a zpracovává zkušenosti)

Námětové hry (děti si rády hrají na to, co vidí dělat dospělé)

Pohybové hry a aktivity

Sociální hry (náměty z knihy “Třída plná pohody”)

Dramatická výchova (rozvíjí společenské vztahy a komunikační schopnosti, děti mají možnost vyjádřit své pocity)

2. POHYB

Dalším faktorem, který pomáhá upevňovat tělesné zdraví je pohybová aktivita. Děti každý den protáhnou celé tělo vhodným složením cviků a vhodným výběrem pohybových her.

Nabídka činností:

Cviky podporující správné držení těla (prvky jógy metodický materiál: „Cvičíme s dětmi“)

Písňe s pohybem: „Míša Růžičková“

Cviky pro posílení pravé a levé mozkové hemisféry (Carol Ann Hontz: Vnitřní poklady-nenásilnou formou obnovíme správný tok energie a spustíme proces regenerace péče o tělo, mysl a ducha)

Báseň: „Rozcvička“

Základní prvky jógy, aerobiku

Hra pro rychlý postřeh: „Místa si vymění všechny děti, které.....“

Pohybové hry různého zaměření

3. HYGIENA

Hygiena je přirozenou součástí zdraví. Dětem je vštěpována jako nutná potřeba umývat si ruce před každým jídlem, umývat ovoce, zeleninu a tím předcházet nemocem a také, jak správně zacházet s předměty denní potřeby. V základech sebeobsluhy se pak postarat o sebe a své osobní věci.

Nabídka činností:

Čistění zubů po obědě každý den (jen předškoláci).

Báseň: „Čištění zoubků“

Čtení příběhu: „Jak se sluníčko nemylo“

Hra s míčem: „ Na umývání“ (děti jmenují vše, co potřebují k osobní hygieně a co musí dělat během dne, aby byly zdravé a čisté)

Pantomima (tvořivá dramatika): Děti pantomimicky předvedou různé činnosti, které souvisejí s osobní hygienou.

Úklid svého oblečení ve skříňkách v šatně po pobytu venku.

4. VÝŽIVA

Tímto tématem chceme dětem přiblížit základy správné výživy. Vysvětlit jim rozdíly mezi zdravými a nezdravými druhy potravin a seznámit je s pojmem vitamíny.

Nabídka činností:

Motivační pohádka: „O mlsném zajíčku Ušáčkovi“

Hra s půlenými obrázky: „Sestavit jednotlivé druhy ovoce a zeleniny.“

Hra s předměty: „ Vyber a roztříd z kuchyňky zdravé a nezdravé potraviny“

Hra s obrázky: „Vařila myšička kašičku...“

Pohybová hra: „ Míchané ovoce“

Báseň: „Jablka dozrávají“

VV činnost: „Vyrobít talíř se zdravým a nezdravým pokrmem“

Chuťová hra: „ Zavázané oči, ochutnávání ovoce, kdo pozná co je to?“

Práce s modelovací hmotou: Děti samostatně modelují jednotlivé druhy ovoce a zeleniny nebo pracují ve skupinkách a domlouvají se, co budou modelovat.

5.TĚLO

Cílem je děti seznámit s částmi lidského těla, pojmenovat je a znát některé orgány a jejich funkci v těle.

Nabídka činností:

Motivační dopis zajička Šikulky: „Šikulka poznává svoje tělo“

Hra s víčky od PET lahví: Děti pracují ve skupince, vytvoří na koberci siluetu kamaráda z víček a potom doplňují jednotlivé orgány.

Výtvarná činnost: „Kresba lidské postavy“

Pracovní činnost: Děti vystřihují jednotlivé orgány a lepí je na předkreslenou lidskou postavu.(kolektivní práce)

Hry z knihy: „Hry a nápady pro výuku první pomoci“

6. ZDRAVÍ

Přiblížíme dětem pojem zdraví, které pozitivním postojem k sobě samému ve všech oblastech utváří zásadní životní hodnoty potřebné pro plnohodnotný život v raném dětství, v dospělosti i ve stáří.

Nabídka činností:

Čtení příběhu: „Jak království přišlo o zdraví“

Pohybová hra: „Zacvičíme si“

Báseň: „Trpaslíci“

Hra s obrázky: „Abych nebyl nemocný“ (děti za pomocí obrázků vysvětlují, co je dobré dělat pro svoje zdraví)

Hra pro rychlý postřeh: „Místa si vymění všechny děti, které....“(si myjí ruce... denně se sprchují..., čistí si zuby 2 krát denně...., chodí cvičit...., v zimě lyžují...., jí rajčata...atd.)

Výtvarná výchova: „Malování pocitů“(na otázku: Co děláš nejraději, když jsi zdravý? a Co musíš dělat, když jsi nemocný?) Děti rozdělené na dvě skupiny kreslí na dané téma.

Motivační pohádka: „Jak si pes Alík hledal kamarády“ (přiblížit dětem, že kamarádství je důležité pro pocit životní spokojenosti)

Hra: „ Točíme se jako vítr“ (Děti se ve dvojicích drží za ruce, nejdřív se točí pomalu, potom rychle-vyvolání zajímavých pocitů, důvěra v kamaráda, že mě ochrání před pádem)

Relaxace: „Které místo bys chtěl(a) navštívit, kde by ti bylo dobře“ (děti leží na zemi, mají zavřené oči a jmenují místo, kde jim je dobře)

7.KOUŘENÍ

Objasníme dětem, že člověk v životě může podlehnout různým nezdravým návykům a proč je kouření pro lidský organismus škodlivé.

Nabídka činností:

Motivační dopis: „Šikulka nemá rád kouř z cigaret“

Poslech příběhu z kazety: „Baba Čudimůra“

Pohybová hra: „Na škodlivé látky“ a „Na červené krvinky“

Vyprávění nad obrázky: Cigaretový kouř (znát místa, kde se nesmí kouřit). Jaké důsledky pro člověka má kouření a pobyt v zakouřené místnosti.

Experiment se sklenicí vody: Čistá voda značí zdravé plíce, postupným přidáváním barvy (nikotin) se plíce mění a stávají se nemocnými.

Nácvik správného dýchání: - nádech nosem, výdech ústy; -s vyklenutím břicha;- do stran hrudního koše (položít obě ruce ze strany na žebra, nádech nosem tak, aby se ruce na hrudním koši rozestoupily, výdech s vyšpulenou pusou.

8.ALKOHOL

Rozšíříme vědomosti dětí o škodlivém působení alkoholu na lidský organismus, mít povědomí o funkci mozku, jater a ledvin.

Nabídka činností:

Četba příběhu: „Opilá studánka“ viz. Kafomet

Tematická kresba: „Opilá studánka“, „Zdravá studánka“

Tvořivá dramatika: Učitelka přidělí role dětem (zvířátkům) a ty zahrají, jak žijí zvířátka v lese se zdravou studánkou a s nemocnou studánkou, dáme dětem prostor na vyjádření pocitů.

Rozhovor: „O škodlivosti alkoholu“, pomocí jednoduchých otázek rozšíříme povědomí dětí o návycích, které škodí zdraví viz. Kafomet

Výtvarná výchova: Kresba profesí lidí, u kterých by požití alkoholu mohlo mít zvlášť nebezpečné následky.

Experiment s ovocem: proces kvašení

Motivační dopis maňáska Pepy: „ O alkoholu“-vliv alkoholu na mozek, játra ledviny

Hra: „Most“ (překážková dráha, široká a zúžená cesta) děti chodí po mostě různými způsoby (po čtyřech, jako Čáp, pozadu, skákáním po jedné noze)

Cvičení rovnováhy: „Holubička“, „Čáp“

Báseň: J. V. Sládek „Znám křišťálovou studánku“

9. OMAMNÉ LÁTKY, DROGY

Seznámíme děti s pojmem droga, halucinace, poučíme je o vlastnostech některých rostlinných látek.

Nabídka činností:

Čtení příběhu: „ Jak Voříška neměl nikdo rád“

„ Jak si děti hrály se stříkačkami“

Čteme příběh: „Jak dva koníčky sportovali“

Motivační dopis: „ I léky mohou někdy ublížit“

Pohybová hra: „ Škatulata, hýbejte se“ (připravená témata, se kterými se děti během tohoto projektu seznámily)

Hra: „ Klubičko“ (děti se semknou do hloučku, zavřou oči a ruce zvednou nad hlavu. Na pokyn „Chytněte se“ děti chytanou za ruku někoho jiného. Účelem hry je co nejvíce se zaplést a potom rozplést, aniž by se pustily.

Hra: „ Batoh“ (děti mají za úkol prozkoumat obsah batohu a roztřídit předměty na ty, které podporují naše zdraví a naopak, např. ovoce, čokoláda, léky, fotbalový míč, cigarety, cereální tyčinka atd.)

Pohybová hra: „Po kamenech“(děti se pohybují jen po “deskách“, kolem je nepřátelské prostředí, které by mohlo poškodit jejich zdraví)

Hra: „ Škopíček“ (děti na základě motivace “Přijela tetička z Číny, přivezla škopíček špíny a v něm plavalo...” jmenují vše, co by mohlo škodit zdraví, např. sladkosti, kouření, bacily, špína....)

Závěr: Celý projekt je zakončen anketou na téma: „ Kdybych byl kouzelníkem, vykouzlit

bych pro sebe, pro rodiče, pro kamaráda“ (děti jmenují vše, co by potěšilo, udělalo radost každému z nich, rodičům a kamarádů.

Projekty:**Téma projektu:** VE ZDRAVÉM TĚLE ZDRAVÝ DUCH**Délka projektu:** roční**Věková skupina:** děti 3-6 leté**Realizace:** každodenní činnosti**Záměr projektu:** Vést děti k tělesnému a duševnímu zdraví.**Cíle:**

- získávat dobré pohybové návyky, zlepšovat soustředěnost, odstraňovat neklid
- zvyšovat odolnost organismu proti virovým onemocněním
- adaptovat se na výkyvy teplot
- pečovat o duševní hygienu
- rozvíjet zdravé sebevědomí a sebedůvěru
- navozovat klidnou, příjemnou atmosféru
- odlehčit vegetativní nervový systém
- zlepšovat pohybové dovednosti dětí a pěstovat kladný vztah k pohybu

Nabídka činností:

- zařazování prvků jógy
- spánek při otevřeném okně
- oplachování obličeje vlahou vodou po odpoledním spánku
- vzdušné lázně (cvičení a rušnější hry probíhají za vydatnějšího větrání)
- každodenní pobyt na čerstvém vzduchu (děti oblékat přiměřeně)
- používání papírových kapesníků
- čištění zubů po obědě
- dodržování pitného režimu, podpora zdravé výživy

- vitamínová oslava narozenin
- zařazování individuálních rozhovorů
- ranní rituál (v kruhu na koberci přivítání s dětmi, dát dětem možnost vyjádřit se)
- nabízet dětem takové činnosti, které zvládnou
- povzbuzovat děti nejisté
- předčítání a vyprávění pohádek před odpočinkem i v době nespavého režimu
- práce s pracovním sešitem „Zdravá školka“
- automasáže (provádí děti samy na svém těle) – hra „Na zrcadlo“ (tření rukou, masáž obličeje poťukáváním v oblasti očí, nosu, úst, promnutí ušního boltce, lalůčku...) využití masážních míčků
- každodenní tělovýchovné chvílky
- využití různého náčiní při cvičení
- zdolávání průlezků, překážek při pobytu venku i při cvičení ve třídě
- chůze naboso po akupresurní masážní podložce-relaxační koutek
- chůze na delší vzdálenost

Téma projektu: VITAMÍNOVÉ OSLAVY

Délka projektu: roční

Věková skupina dětí: 3-6 let

Realizace: Dle oslav svátků či narozenin dětí

Záměr projektu: Vést děti ke zdravé životosprávě

Cíle:

- znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem, sportem
- rozlišovat co zdraví prospívá a co škodí
- podílet se na organizaci, přípravě oslavy
- přizpůsobit se společenství

- uvědomovat si příjemné i nepříjemné citové prožitky

Nabídka činností:

- příprava ovoce, zeleniny pro kamarády na oslavu (krájení, mytí)
- zpívání oslavných písní
- rozvoj verbální komunikace (popřát kamarádovi)

Téma projektu: ZÁBAVNÉ ATELIÉRY

Délka projektu : roční (1x / 2-3 měsíce)

Věková skupina : 3-6 let

Realizace : 1x / 2-3 měsíce

Záměr projektu : Seznámit se s výtvarně netradičními materiály, uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému (práce ve skupinkách)

Cíle:

- navazovat kontakt s jiným učitelem než se svým v kmenové třídě
- soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit
- respektovat potřeby jiného
- neposmívat se druhým, pomáhat
- vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se mi líbilo, co ne)
- cítit se plnohodnotným členem skupiny
- seznámení s lidovými tradicemi

Nabídka činností:

Nabídka činností souvisí s tématem „Zábavných ateliérů“ (Velikonoční tvoření, Bude zima, bude mráz, Masopust, Maminky...)

- Pečení a zdobení perníčků
- Zdobení kraslic

- Netradiční cvičení
- Pečení vánočního cukroví

NADSTANDARDNÍ ČINNOSTI

USMĚVAVÉ LYŽOVÁNÍ

Délka projektu: 5 dní

Věková skupina: 5-6 leté

Realizace: 1x za rok

Záměr: Naučit děti správnou techniku sjíždění a otáčení na lyžích

Cíle:

- seznámení a respektování autority (instruktor)
- seznámení s vlastnostmi sněhu
- seznámení s výstrojí a výzbrojí
- vytvoření kladného vztahu k zimnímu sportu

Nabídka činností:

- nasazení a sundávání lyží
- chůze na lyžích po rovině
- jízda šikmo svahem
- jízda přímo
- zastavení
- oblouk v pluhu
- oblouk z pluhu
- jízda na vleku

PLAVÁNÍ

Délka projektu: pololetní

Věková skupina: 3-6 let

Realizace: 1x za týden, zajišťuje Vlnka - Všestary

Záměr projektu: Podpořit u dětí zájem o vodu a aktivity s ní spojené. Návuk základních plaveckých dovedností

Cíle:

- rozvoj správného držení těla
- zvládnutí rytmických výdechů do vody
- návuk plaveckého dýchání
- potápění
- splývání v poloze prsa
- skok do bazénu

Nabídka činností:

- použití velkých i malých matrací
- jízda na skluzavce
- splývání v kruhu
- hry ve vodě
- lovení kroužků

ORGANIZACE DNE třídy Motýlků

06:30 - 07:15 - scházení dětí ve třídě Motýlků nebo Berušek

od 07:15 - scházení dětí v jednotlivých odděleních

DOPOLEDNÍ BLOK

06:30 - 09:30 - hry dětí, ranní cvičení, rozvíjení osobnosti dítěte
ve skupinách i individuálně hravou formou

08:20 – 08:40 - svačina

09:30 – 11:30 příprava na pobyt venku, pobyt venku

11:30 – 12:15 - oběd + hygiena + čištění zubů

12:15 – 13:40 - odpočinek dle potřeby dětí

13:00 – 14:00 - Nespavý režim – předškolní děti - rozvoj jemné a hrubé motoriky, grafomotoriky, matematických představ, jazykových dovedností, logického myšlení, polytechnických dovedností, příprava do školy

ODPOLEDNÍ BLOK

14:00 – 14:15 - hygiena, svačina

14:15 - 16:30 - odpolední zájmové činnosti, hry, rozvíjení osobnosti dítěte ve skupinách i individuálně hravou formou

15:30 - 16:30 - spojení všech dětí ve třídě Berušek nebo Motýlků – rozcházení

ORGANIZACE DNE třídy Berušek

06:30 - 07:15 - scházení dětí ve třídě Motýlků nebo Berušek

od 07:15 - scházení dětí ve třídě Berušek

DOPOLEDNÍ BLOK

06:30 - 09:30 - hry dětí, ranní cvičení, rozvíjení osobnosti dítěte
ve skupinách i individuálně hravou formou

08:40 – 09:00 - svačina

09:30 – 11:30 příprava na pobyt venku, pobyt venku

11:30 – 12:15 - oběd

12:15 – 13:40 - odpočinek dle potřeby dětí

13:00 – 14:00 – Nespavý režim - předškolní děti – rozvoj jemné a hrubé motoriky, matematických představ, jazykových dovedností, logického myšlení, polytechnických dovedností

ODPOLEDNÍ BLOK

14:15 – 14:30 - hygiena, svačina

14:30 - 16:30 - odpolední činnosti, hry, rozvíjení osobnosti dítěte ve skupinách i individuálně hravou formou

15:30 - 16:30 - spojení všech dětí ve třídě Berušek nebo Motýlků – rozcházení